

CRIMINELE NETWERKEN ACHTER DE ILLEGALE HANDEL IN WILDE DIEREN

De highlights

Photo: Britta Jaschinski/ IUCN NL

Unveiling the criminal networks behind
Traditional Chinese Medicine in the Netherlands

Een samenwerking tussen IUCN NL, SPOTS, Bears in Mind, Earth League International

CRIMINELE NETWERKEN ACHTER ILLEGALE HANDEL IN WILDE DIEREN

In 2021 startten Stichting SPOTS, IUCN NL en Bears in Mind en Earth League International een onderzoek naar de door traditionele Chinese medicijnen gedreven handel in illegale lichaamsdelen van bedreigde dieren in Nederland en de EU. De bevindingen van dit onderzoek waren ontluisterend en zijn gedeeld met de NVWA, die op basis van deze informatie een strafrechtelijk onderzoek zijn gestart en op 12 februari jl. tot een aanhouding zijn gekomen van een man uit Zuid-Holland. Het onderzoek loopt nog.

WILDLIFE CRIME ONDERSCHAT

De illegale handel in wilde dieren en planten, illegal wildlife trade (IWT), is een criminele activiteit die, in vergelijking tot de handel in drugs, niet veel aandacht krijgt in Nederland. Dit terwijl het de vierde grootste criminele industrie betreft met een geschatte omzet van tussen de 7 en 23 miljard. Doordat er voor dit soort criminaliteit minder aandacht is, wordt het gezien als een 'high profit low risk crime'. Volgens Interpol neemt deze vorm van criminaliteit jaarlijks met 5-7 % toe (een factor 2-3 ten opzichte van de wereldeconomie). Ook de Europese Unie en Nederland spelen daarbij een rol. Volgens EUROPOL fungeert de Europese Unie als een knooppunt voor de wereldwijde handel in wilde dieren en planten. De EU is zowel doorvoerhaven als hoofdbestemming. Nederland is een van de belangrijkste doorvoerhavens voor illegale handel in (delen van) bedreigde diersoorten.

TCM BELANGRIJKE DRIVER IWT

Een van de belangrijkste drijfveren achter deze illegale handel is het gedeelte van de traditionele Chinese medicijnen (TCM) dat gebaseerd is op het gebruik van (wilde) planten en dieren vanwege hun (veronderstelde) heilzame werking. Specifieke dieren (en ook planten) worden gegeten, gedronken of verwerkt als voedingssupplement. Ze worden ook gebruikt als ingrediënt voor medicijnen en crèmes.

Voor zover een diersoort, zoals bijvoorbeeld de tijger, haast niet meer in het wild aanwezig is, wjkt men uit naar substituten zoals leeuwen, luipaarden en jaguars. Daardoor komen ook de populaties van die diersoorten onder een enorme druk te staan. Deze druk zal alleen maar toenemen nu TCM door de Chinese overheid wordt gezien als een van de pijlers van hun Belt and Road Initiative, en ook omdat de WHO voorstander is van promotie en integratie van traditionele medicijnen.

Dit specifieke aspect van een gedeelte van TCM waar men onderdelen van dieren als ingrediënt gebruikt, is een onderwerp dat niet veel aandacht krijgt in de politiek en media. Dat heeft ertoe geleid dat IUCN Nederland, stichting SPOTS, Bears in Mind en Earth League International de handen ineen hebben geslagen om hiernaar onderzoek te doen. Het onderzoek richtte zich op de vraag of de EU/NL een rol spelen bij deze illegale handel, en zo ja, wat deze rol inhoudt.

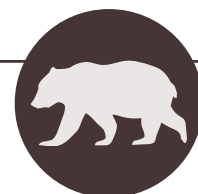
SCHUBDIER

Het schubdiër is officieel uit de door de Chinese overheid erkende TCM verwijderd, echter worden de schubben nog steeds als belangrijk ingrediënt in zeker acht medicijnen gebruikt. Van de acht ondersoorten zijn drie pangolinsoorten op de IUCN Red List of Threatened Species' als 'critically endangered', twee als 'vulnerable' en nog drie soorten 'endangered'

LUIPAARD

Volgens onderzoeken zijn er 45 soorten Chinese patent-geneesmiddelen die luipaardbotten bevatten. Het Chinese teken wat gebruikt wordt voor luipaard kan op meerdere manieren gelezen worden waardoor ook andere katachtigen als substituuat gebruikt worden. Deze katachtigen staan op de IUCN Red List of Threatened Species als 'vulnerable'

BEER

Berengal wordt in 13 medicijnen gebruikt. In 2020 werd ontdekt dat een injectie met berengal in OTCM werd voorgeschreven tegen het coronavirus. twee van de drie gebruikte berensoorten staan op de IUCN Redlist als "vulnerable"

RESULTATEN ONDERZOEK SCHOKKEND

De resultaten van dit onderzoek dat werd uitgevoerd door Earth League International (ELI), een organisatie gespecialiseerd in het doen van onderzoek naar de criminele netwerken achter de illegale handel in wildlife, zijn schokkend. ELI stelt dat er in Nederland al vele jaren een robuust crimineel netwerk actief is dat illegaal handelt in lichaamsdelen van bedreigde (wilde) dieren die gebruikt worden als ingrediënt voor TCM. Volgens de informatie van ELI, werkt dit netwerk samen met personen in Hongarije, Polen en China. De illegale TCM-producten worden tezamen met legale TCM-producten per trein vanuit China naar Polen gesmokkeld, waardoor het voor de lokale douane lastiger te identificeren is wat legaal dan wel illegaal is. Eenmaal in de Europese Unie kunnen de goederen zonder enige controle binnen Europa worden vervoerd. Volgens ELI verkoopt het netwerk de producten vervolgens aan TCM winkels en individuen verspreid over meerdere Europese landen. Tijdens hun onderzoek stuitte ELI bijvoorbeeld op een TCM winkel in Frankrijk dat een medicijn verkoopt waarin neushoorn hoorn is verwerkt. Ook kregen zij informatie over een handelaar die onder andere tijgerbotten vanuit China naar België zou importeren en deze vervolgens naar Nederland zou vervoeren. Het netwerk waarop ELI stuitte, zou eveneens actief zijn in de extacyhandel en het witwassen van grote hoeveelheden geld.

Nadere details over de resultaten van het onderzoek en de link met TCM, is te vinden in het door IUCN Nederland, stichting SPOTS, Bears in Mind en ELI gezamenlijk opgestelde en gepubliceerde rapport. De bevindingen van het onderzoek van ELI is gedeeld met de NVWA, waarop zij een strafrechtelijk onderzoek hebben ingesteld.

TOENEMENDE HANDEL

Uit dit alles blijkt dat de illegale handel in (wilde) dieren meer aandacht rechtvaardigt dan die het nu krijgt. Ook de rol die TCM speelt in deze illegale handel, blijft daarbij ten onrechte onderbelicht. De criminele netwerken die achter deze handel schuil gaan zijn zeer goed georganiseerd en houden zich ook bezig met andere ernstige criminele activiteiten zoals drugshandel en het witwassen van geld. De gevolgen van deze illegale handel zijn groot voor bepaalde (ernstig) bedreigde diersoorten die daardoor onder grote druk komen te staan. Een van de aanbevelingen van IUCN Nederland, Stichting SPOTS en Bears in Mind is dat er binnen de politiek en ook de (Europese) opsporingsdiensten meer (financiële) capaciteit moet worden vrijgemaakt om gericht onderzoek te doen naar deze vorm van illegale handel in dieren. Ook is agendering van dit onderwerp tijdens internationale overleggen, zoals de Biodiversiteitstop en de CITES bijeenkomsten, van essentieel belang. Daarnaast zouden via voorlichtingscampagnes (potentiële) consumenten moeten worden geïnformeerd over dit aspect van TCM. Een overzicht van alle aanbevelingen is terug te vinden in het rapport.

Foto: Pangolin schubben, © Britta Jaschinski/IUCN NL

OVER

IUCN NL

IUCN NL is het Nederlandse nationale comité van de International Union for Conservation of Nature, 's werelds grootste en meest diverse milieunetwerk. IUCN maakt gebruik van de ervaring, de middelen en het bereik van haar 1.300 lidorganisaties, die uniek zijn in hun samenstelling van overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven, en van de inbreng van zo'n 13.000 deskundigen.

Binnen de internationale IUCN-koepel helpt IUCN NL de wereld pragmatische oplossingen te vinden voor onze meest urgente uitdagingen op het gebied van milieu en ontwikkeling, zoals het verlies aan biodiversiteit, klimaatverandering en armoede. De natuur is van fundamenteel belang om deze problemen aan te pakken. Natuurlijk kapitaal is de basis van onze economie en ons welzijn. Het voorziet ons van voedsel, schoon water, frisse lucht, energie, medicijnen en een dak boven ons hoofd. Daarom staat de bescherming van biodiversiteit en ecosystemen centraal in de missie van IUCN.

IUCN heeft momenteel 38 in Nederland gevestigde lidorganisaties. In ons streven naar een duurzame toekomst werken we nauw samen met deze leden en ons netwerk van bedrijven, overheden, zuidelijke NGO's en wetenschappers. We delen kennis en expertise, voeren concrete projecten uit en beïnvloeden de politieke agenda.

 Meer informatie: <https://www.iucn.nl/>

BEARS IN MIND

Bears in Mind is een in Nederland gevestigde NGO die zich richt op de wereldwijde bescherming van beren. Bears in Mind ondersteunt en werkt al meer dan 30 jaar samen met lokale organisaties en partners aan projecten die gericht zijn op de bescherming van beren en hun leefgebied in het wild, en een beter leven voor beren in gevangenschap.

Bears in Mind is lid van IUCN, EAZA, IBA, en EARS.

Bears in Mind is initiatiefnemer van het Berenbos in Ouweland Zoo in Nederland, een opvangcentrum voor mishandelde en getraumatiseerde beren.

 Meer informatie: <https://www.bearsinmind.org/>

SPOTS

Stichting SPOTS is een organisatie die zich in Nederland inzet voor de bescherming van wilde katten wereldwijd, met als focusdieren de cheeta, leeuw en luipaard. Alle drie worden ze met uitsterven bedreigd. Habitatvermindering en het daaruit voortvloeiende conflict met de mens (human wildlife conflict, HWC) zijn de belangrijkste bedreigingen die leiden tot snel dalende aantallen van deze dieren. SPOTS ondersteunt financieel projecten die zich inzetten voor de bescherming van wilde katten.

Een opkomende bedreiging voor de grote katachtigen is de illegale handel en traditionele Chinese medicijnen, TCM, is een belangrijke drijfveer voor deze handel. Van oudsher is de tijger een dier dat zeer gewild is voor gebruik in een specifiek onderdeel van TCM, wat een van de factoren was die leidde tot afnemende aantallen. Andere kattensoorten zijn nu het doelwit; luipaarden, leeuwen, sneeuwluipaarden en jaguars worden regelmatig aangetroffen als vervangende ingrediënten in TCM-producten. Dit leidt tot een toenemende druk op deze toch al kwetsbare diersoorten. Daarom zijn het opzetten van bewustwordingscampagnes en lobbyen in Nederland over onderwerpen als TCM andere belangrijke taken voor de stichting SPOTS.

 Meer informatie: <https://stichtingspots.nl/>

EARTH LEAGUE INTERNATIONAL (ELI)

Als pioniers in het gebruik van professionele inlichtingen om milieucriminaliteit te bestrijden, is Earth League International (ELI) een in de VS gevestigde non-profitorganisatie die al meer dan tien jaar op alle continenten actief is. ELI opereert vaak achter de schermen en werkt samen met topprofessionals op verschillende gebieden, waaronder inlichtingen, onderzoek, analyse, geospatiale inlichtingen, technologie, natuurbehoud en media. Deze samenwerking heeft geleid tot het ontstaan van een unieke organisatie die de bereidheid en het vermogen heeft om milieu-/wildlifecriminaliteit op het hoogste niveau te bestrijden.

ELI's team en netwerk van medewerkers bestaat uit doorgewinterde professionals met tientallen jaren ervaring in de sectoren inlichtingen, onderzoek en wetshandhaving, van wie velen hebben gediend bij gewaardeerde overheidsinstanties, zoals het Federal Bureau of Investigations (FBI) en anderen. ELI maakt gebruik van professionele inlichtingensexpertise om de wereldwijde verspreiding van milieu-/wildlifecriminaliteit tegen te gaan. ELI is gespecialiseerd in het identificeren en onderzoeken van enkele van de belangrijkste milieucriminelen en handelaren in wilde dieren over de hele wereld, terwijl ook onderzoek wordt gedaan naar hun netwerken, connecties met grensoverschrijdende georganiseerde misdaad en convergentie met andere ernstige misdaden, waaronder witwassen van geld, mensenhandel, corruptie en drugs.

ELI produceert routinematig zowel openbare rapporten als Confidential Intelligence Briefs (CIB's), die vervolgens worden gedeeld met betrouwbare instanties en organisaties die milieucriminaliteit kunnen voorkomen of criminele netwerken kunnen verstoren. ELI is ook de bedenker en beheerder van WildLeaks, 's werelds eerste klokkenluidersinitiatief op het gebied van milieucriminaliteit.

 Meer informatie: www.earthleagueinternational.org

